

محاسبه بار سرطان پستان در زنان استان یزد طی سال ۱۳۸۵

محمود وکیلی^{*۱}، مجید جعفری زاده^۲، محمد رضا صادقیان^۲، محسن میرزایی^۲، محمود نوری شادکام^۳، محمد حسن لطفی^۴، ایرج حریرچی^۵، سعید کارگر^۶

خلاصه

سابقه و هدف: حفظ، اعاده و ارتقای عادلانه سلامت جامعه وظیفه دولت‌هاست. برای اتخاذ تصمیم‌های صحیح و هدایت درست منابع محدود بخش سلامت، نیاز به شاخصی است که زبان‌های ناشی از مرگ‌های زود هنگام به هر علت و ناشی از ناتوانی‌های حاصل از پیامدهای غیر کشنده بیماری را کنار هم قرارداده و براساس یک واحد مشترک بیان کند. شاخص DALY دارای این ویژگی است. سرطان پستان، شایع‌ترین سرطان در زنان و شایع‌ترین علت مرگ و میر زنان ۴۴-۴۰ ساله محسوب می‌شود و از طرفی ASR آن در استان یزد بالاترین میزان در کشور است. این مطالعه در نظر دارد با محاسبه بار DALYs این سرطان ضمن تعیین اهمیت این بیماری در استان، زمینه ارزیابی علمی و موثر برنامه‌های مبارزه با این سرطان را نیز فراهم آورد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی با استفاده از نرم افزار Can Mod که برای مدل سازی سرطان‌ها در جمعیت طراحی شده است، بار سرطان پستان مربوط به سال ۱۳۸۵ در استان یزد محاسبه و برآورد شد. اطلاعات لازم برای ورودی نرم افزار شامل جمعیت استان، میزان مرگ ناشی از همه علل، میزان بروز و مرگ ناشی از سرطان پستان و بقای بیماران مبتلا به آن به ترتیب از سرشماری سال ۱۳۸۵، نظام ثبت مرگ، نظام ثبت سرطان و نظر خبرگان جمع آوری شد.

نتایج: کل بار سرطان پستان برای زنان استان یزد، ۵۸۰/۶ سال برآورد شد که ۴۶۱ سال آن به علت مرگ زود هنگام (YLL) و ۱۱۹/۶ سال آن به علت ناتوانی (YLD) ناشی از سرطان پستان می‌باشد. بار سرطان پستان در هر هزار نفر جمعیت زنان یزدی (DALYs/۱۰۰۰)، ۱/۲۲ سال می‌باشد. بیک سنی بار سرطان پستان در گروه سنی ۶۹-۴۵ سال بود.

نتیجه گیری: بالاتر بودن بار سرطان پستان در استان یزد نسبت به کشور با توجه به میزان بالاتر ASR آن در استان قابل توجه است. به نظر می‌رسد سرطان پستان از اولویت‌های نظام سلامت استان است، ولی قضاوت قطعی مستلزم محاسبه بار سایر سرطان‌ها، بیماری‌ها و آسیب‌ها در سطح استان و رتبه بندی آنها می‌باشد.

واژگان کلیدی: سرطان پستان، بار بیماری، یزد

- ۱- استادیار گروه پزشکی اجتماعی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۲- پزشک عمومی مرکز بهداشت استان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۳- استادیار گروه اطفال دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۴- استادیار گروه اپیدمیولوژی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۵- دانشیار گروه جراحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ۶- استادیار گروه جراحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

* نویسنده مسوول: محمود وکیلی

آدرس: یزد، بلوار دانشجو، مجتمع پیراپزشکی، دانشکده بهداشت، صندوق پستی ۸۸۷ - ۸۹۱۶۵

پست الکترونیک: Vakilim52@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۳ ۳۵۵ ۰۹۲۰

تاریخ دریافت: ۸۷/۸/۲۹

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۸/۲/۲۸

دورنویس: ۰۳۵۱ ۶۲۳۸۵۵۵

مقدمه
قرار گیرد و به عنوان محور توسعه اجتماعی و اقتصادی جامعه در نظر باشد [۱]. دیگر شاخص‌های سنتی گذشته مثل امید به زندگی و میزان‌های مرگ و میر و ابتلا، نه تعیین کننده وضعیت سلامت

سلامت جامعه نه امری ثابت و پایدار بلکه روندی در حال تغییر است که پیوسته باید مورد مراقبت، مداخله و مدیریت